

1 INHOUD

2	Doelstellingen en doelpubliek van het project	2
2.1	Doelstellingen van het project	2
2.1.1	Offline presentie.....	2
2.1.2	Online presentie:	4
2.1.3	Peer-supporters.....	12
2.1.4	Partnerships.....	12
3	Overzicht van de uitvoering van het project.....	12
3.1	Resultaten van het project	13
3.2	Leerpunten van het project.....	13

2 DOELSTELLINGEN EN DOELPUBLIEK VAN HET PROJECT

(Welke doelstellingen streefde u met dit project na? Welk doelpubliek beoogde u? In hoeverre werden deze bereikt?)

Versterking van het mentaal welzijn van kinderen en jongeren

In dit project lag de focus op vroegdetectie en vroeginterventie van **sociale eenzaamheid** van jongeren (tussen 12 en 22 jaar). In de situaties van sociale isolatie en vervreemding hebben we reeds outreachers/casusregisseurs die op de 1ste en 2de lijn actief casussen opnemen. Deze wisselwerking zorgt voor een ontsluiting in het fijnmazig detectienetwerk dat rondom de Mechelse jeugd actief kan zijn.

2.1 DOELSTELLINGEN VAN HET PROJECT

2.1.1 Offline presentie

Er is een mobiele happy place-box met alle nodige materiaal om op vindplaatsen te gaan staan.

Er vinden minstens 30 happy place momenten plaats op vier verschillende scholen.

Door de COVID-maatregelen is deze doelstelling **niet** behaald. Happy Mood is namelijk opgestart in volle Covid tijden. Scholen mochten externen niet toelaten in hun scholen. Naarmate deze maatregelen versoepelden konden we weer aankloppen bij scholen. Onze outreachers waren natuurlijk ook niet de enige die aanklopten bij de scholen. Begrijpelijk werd de voorkeur gegeven aan gekende en vertrouwde externen. Daarnaast was het leerkrachtentekort ook een grote factor. Vaak stonden er gesprekken gepland dat dan voor onbepaalde tijd werden geschrapt. Het onderwijsachterstand was dan een andere prioriteit. Ondanks dat het zeer moeilijk was om scholen binnen te geraken heeft onze outreacher zes happy Mood momenten kunnen organiseren. Scholen waar er Happy Mood momenten plaats vonden waren; BSM, Ursulinen Mechelen én Stassart. Nu Happy Mood regulier deel gaat worden van de Preventie Dienst heeft de outreacher al verschillende gesprekken over wat het project kan doen voor hen.

Er vinden minstens 30 happy place momenten (buiten schooltijd) plaats op jeugdwerkingen.

Deze doelstelling is behaald. We hebben 35 happy place momenten gehad op 8 jeugdwerkingen (Overkop, buurtsport, groep intro, RAM atletiekclub, G-sport KV Mechelen, J@M Abeel en Oud Oefenplein, De loods) waarbij de partners vanuit verschillende deelsectoren kwamen. Dit waren J@M (kinder- en tienerwerking), OverKop (jongeren werking mentaal welbevinden), Buurtsport (sportende jongeren) en OKAN After School (anderstalige nieuwkomers).

Er zijn elke week minstens 3 happy place momenten in de vrije tijd en in wisselende wijken.

Door het wisselvalige weer kon het wel eens zijn dat er minder Happy Place momenten plaats vonden door de week. Dat werd wel gecompenseerd door online aanwezig te zijn. We komen aan 3 contactmomenten per week. Waar tijdens de zomer er meer offline en tijdens de winter meer online contactmomenten waren. We zijn op regelmatige basis langs geweest op het Caputsteenpark, Papenhofke, de Donkerlei, Sinte-Mettetuin, het

Met opmerkingen [MI1]:

Douaneplein, MaGhandi wijk en het Oud Oefenplein. We waren ook aanwezig op twee afzonderlijke momenten rond de coming out day waarbij er met de regenbooggemeenschap een inclusief sporttoernooi werd georganiseerd. Dit om aanspreekbaar te zijn voor jongeren die worstelen met gender- en/of seksuele identiteit.

Er zijn minstens 1000 contactmomenten met jongeren in de publieke plaatsen.

Deze KPI is gehaald. De jongeren zijn op verschillende evenementen en momenten aangesproken geweest. Sommige jongeren meerdere keren. Een 5% van de jongeren zocht ook online verder contact. We spreken over 500 unieke jongeren.

Evenementen waar dat de outreachers aanwezig waren:

- **de Street Wise cup** van Buurtsport in Otterbeek met meer dan 30 jongeren
- **De Buurtsport Happening** in de Nekker met 200 jongeren.
- **Dag van het geluk** op 20 maart waar we 20 jongeren zagen.
- **De 1 dag paars** van Ursulinen Mechelen. Daar zagen we 50 jongeren.

1 Paars Dag Ursulinen Mechelen

- **De talentenapotheose van BimSem** (een internaat). Daar spraken we met 25 jongeren.
- **Het FIFA Toernooi** georganiseerd door Preventie waar meer dan 70 jongeren aanwezig waren.
- **De RAM Atletiek** tijdens het Belgisch kampioenschap voor kinderen en tieners. Daar is er contact gelegd met 20 tieners.
- **De Complimenten actie** georganiseerd in samenwerking met OverKop. We hebben daar met 80 jongeren in contact getreden.
- **OKAN After school** waarbij we het mentaal welbevinden met de OKAN-jongeren besproken hebben. Dat was vanuit de organisatie Groep Intro die de HMP-medewerkerster wilden voorstellen. Dat ging over 20 jongeren.
- Een **fysieke Safe Space rond seksuele intimidatie** met 10 jongeren.
- **De zomerbarbecue** van Overkop met meer dan 15 contactmomenten.
- **De zomerschool** waar de outreacher vier workshops voor 80 jongeren heeft gegeven rond online weerbaarheid.
- **Drie individuele contactmomenten** met een zus en een broer, over de zorgen van het studeren met ene grotere zorg. Zij zijn hier als casus online begonnen met een offline gevolg en hulp.
- Een skate workshop met 10 jongeren in samenwerking met een jeugdwerker op het douaneplein. Het bespreekbaar maken van mentaal welbevinden met als achterliggend doel op bewustzijn te creëren voor sociaal preventie thema's als verslaving, alcoholgebruik en drugs.
- De online safe spaces rond Alcohol/drugs, Mentaal Welzijn en Haatspraak. Waar we +/- 30 jongeren spraken.
- De zomer outreach in samenwerking met 2800leeft/Overkop waar we naar pleinen zoals Otterbeek, Papenhof, Sinte Mette tuin, Berkenhof, Caputsteen gingen. We kwamen 200 jongeren.

Figuur 2 Zomerplanning

Zelf gingen de outreachers vaak naar pleinen zoals Papenhof, Caputsteen alsook oud oefenplein maar ook otterbeek werden vaak bezocht met de bakfiets. Waar we vaak dan 15 contactmoment hadden met jongeren. Dan ook nog de Blue Monday Kick-Off waar we langs elke school langsgingen en we ook een gesprek deden met jongeren.

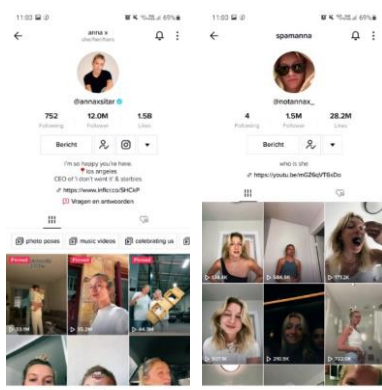

Figuur 3 Dag van het geluk - Warme Willam x Happy Mood Places

2.1.2 Online presentie:

Er is een rapport waardoor onze outreachers weten waar ze jongeren online kunnen vinden.

Rapport: "Waar zijn Jongeren online te vinden?"

De online wereld verandert zo snel dat studies van één jaar geleden alweer de vuilbak in kunnen. Wat we wel met zekerheid kunnen zeggen dat de flinke stijgers TikTok en Whatsapp zijn. Facebook is dan ook verleden tijd voor jongeren. De jongeren maken er zelf ook geen profiel meer op aan. De naamsverandering van Facebook naar Meta maakt voorlopig voor jongeren ook geen indruk. Het overgrote deel van de jongeren is zelf ook niet bezig met de Meta-Verse. Maar ook hier moet er met de jongeren zelf gecommuniceerd worden. Wat is de Meta-Verse, hoe beïnvloedt dit hen? Ook voor beleidsmakers schuilt daarin een belangrijke boodschap:

wil je kinderen en jongeren begeleiden, kijk dan over de muren van de leeftijdsgrenzen heen. De vraag dringt zich dus op of die leeftijdsgrens nog nut heeft. Een goeie tool om mee te werken is dan ook de Competentie Model van Mediawijs, daarom zijn MediaCoach opleidingen zo waardevol. Jeugdwerkers en Scholen meer Mediawijs maken.

Een belangrijke vraag is dus vooral niet waar zijn jongeren online maar **hoe ze online zijn**? Zo zijn er belangrijke fenomenen om in de gaten te houden.

Jongeren hebben steeds vaker twee of meerdere sociale media profielen Hier zijn namelijk ook benamingen voor.

1. **Spam accounts**; een Instagram-"spam"-account speciaal om hun persoonlijkere, ongepolijste, ruwe foto's met hun binnenste cirkel te delen. Met andere woorden, een "spam"-account is een soort Finsta (Fake Instagram). De term spam komt van de gebruikersnaam van het secundaire account, dat meestal het woord "spam" bevat samen met hun handvat. Bijvoorbeeld 'spam__chrisw'.
2. **Finsta account**; Dan ben je undercover online. Finsta - een "nep" of secundair Instagram-account. Dit type account kan worden gebruikt voor een breed scala aan activiteiten, waaronder undercover pesten of gewoon bepaalde foto's alleen willen delen met een bepaalde subset van allerbeste vrienden.

Telegram is zeker om in de gaten te houden. Het is net als WhatsApp een platform waarmee je kunt communiceren met anderen. Maar deze gratis chat-app is beveiligd door middel van encryptie en profileert zich als een privacy-veilige sociale media. Dat zorgt er voor dat er natuurlijk op zo'n platformen zaken gebeuren dat niet kunnen. Telegram staat ook wel synoniem voor vechtfilmpjes die verspreid worden. Jongeren hebben momenteel ook echt de gewoonte dat wanneer er iets gebeurt, ze hun gsm bovenhalen en beginnen te filmen. Een nieuwe ontwikkeling bij de "bystander effect" waarbij er minder aandacht is voor hulp, maar meer op registratie van de feiten. Tijdens de gesprek die we zijn aangaan over Telegram, dan geven de jongeren aan dat ze al eens vechtvideo's hebben zien passeren, of dat ze zonder hun toestemming in een groep zijn toegevoegd. Een voorbeeld is dat een jongere in een groep was toegevoegd waarin ze docenten of klasgenoten aan het uitlachen waren. Als er doorgevraagd wordt waarom ze in zo'n groep zitten dan vertellen ze dat ze liever erin zitten en het gewoon negeren dan dat ze er niet in zitten en dat het gesprek over hen zelf gaat. Naast telegram blijft is Snapchat ook zeer populair om filmpjes te verspreiden. Telegram doet ook gewoon te weinig om het delen van gevaarlijke inhoud te voorkomen. Zo heeft het Brazilië Hof een tijdje de app verboden voor deze reden.

Met opmerkingen [EKN2]: Idee de enquêtes van Warme William. Misschien kunnen we hier jaarlijkse onderzoeken van maken? Zo hebben we cijfers van de echte Mechelse jongeren?

Met opmerkingen [MI3R2]: OK. Mee te pakken in de conclusies en disseminatie van het project.

Bij de meerderheid van de jongeren waar gesprekken mee gevoerd zijn, zijn TV-series het topic waar het over gaat. Zoals de nieuwe seizoenen van een tv-show die alleen te bekijken zijn met betaalde subscriptions zoals Netflix of HBO+.

Vaak beginnen de ruzies tussen jongeren ook online. Er zijn heel wat ongeschreven regels die de jongeren ook stress bezorgen. Die sociale code online verschilt ook van de offline wereld, maar de effecten lopen wel door in elkaar. Zo worden jongeren online verder aangesproken op een conflict, waarbij ontsnappen uit die aandacht van zeer moeilijk valt. Het constant perfect moeten zijn vergt ook zijn tol. Het moet niet altijd goed gaan. Jongeren voelen al te vaak de stress om het goed te doen. Waardoor ze dikwijls faalangst ontwikkelen. Er is ook een "perfectheid"-moeheid ontstaan. Daarom dat de app Bereal¹ momenteel erg populair is. Het geeft de kans om mensen hun authentieke zelf te laten zien. Deze echtheid is iets waar we dan ook terug naar verlangen. Tegelijk is BeReal niet zonder gevaar. De contante meldingen om per direct te reageren (de gebruikers hebben meestal slecht enkele minuten om *Real* the zijn) zorgt voor een constante waakzaamheid.

Een andere fenomeen dat we in de gaten moet houden zijn de dieet apps. Die zijn zeer populair in de app store maar op jonge leeftijd kan dit zeer al schadelijk zijn. Ook al staat er een leeftijdsrestrictie op de apps, iedereen het gewoon downloaden. Deze evolutie zorgt voor een ongezonde levensstijl en het ontwikkelen van eetstoornissen.

Mediums zoals OnlyFans zijn ook verontrustend. Met die apps kunnen mensen geld verdienen door foto's en filmpjes te delen met een subscription model. De "klanten" betalen dan van een paar euro's tot enkele tientallen om privé-content te krijgen. Vaak zijn deze foto's erotisch of seksueel getint.

Over de digitale gezondheid wordt momenteel veel te weinig gesproken. Volgens de resultaten van Apestaartjaren 2022, begint die opvoeding in de thuiscontext. Praten over sociale media zet binnen het gezin de deur op een kier om het af en toe ook over minder makkelijke onderwerpen te hebben. Regelmatig open gesprekken voeren is een goede eerste stap: wat zien ze zelf gebeuren? Wat voor online interacties vinden ze fijn en niet fijn? Doen ze zelf al eens iets waar anderen zich misschien niet zo comfortabel bij voelen? Van die gesprekken maken we best een gewoonte. Door simpelweg te vragen hoe het online was, in plaats van enkel te vragen hoe de dag op school verliep, kan je als ouder/jeugdwerker makkelijk een moment inbouwen om het over media te hebben en toon je bovendien interesse in waar kinderen en jongeren mee bezig zijn. Zulke gesprekken maken bovendien het vertrouwensband sterker en maken het voor kinderen en jongeren makkelijker om bij iemand in hun omgeving aan de alarmbel te trekken wanneer er zich een probleem voordoet.

Als laatste is niet elke jongere mee is met de digitale wereld. Want niet iedereen heeft toegang tot de digitale wereld. "Goedkoop" internet is niet snel te vinden. Projecten zoals het "Proefproject met basisinternet voor kwetsbare gezinnen" zijn dan ook zeer waardevol. Deelbaar Mechelen is een goede voorbeeld, of de Digibanken, etc. Er zal dus bij komende projecten nog meer zal ingezet worden op e-inclusie. Want digitale inclusie stopt echter niet bij enkel toegang hebben tot het internet.

De outreachers zijn 25% van hun tijd actief bezig met online outreachend werk.

Elke werkdag waren de outreachers aanspreekbaar online. Voornamelijk op Facebook, Instagram alsook sterk op Discord. Dat waren de drie kanalen waar we voornamelijk de focus oplegden. Jongeren konden dus zelf een

¹ BeReal is een Franse app voor het delen van foto's op sociale media die in 2020 is uitgebracht en in 2022 aan populariteit wint. Het moedigt gebruikers aan om elke dag op een ander tijdstip een foto van zichzelf en hun leven te posten zonder filters of het bewerken van de afbeeldingen.

gesprek starten maar ook zelf zette we vaak de eerste stap. Bijvoorbeeld als we een jongere lang niet gesproken dan stuurden we een bericht om eens te vragen hoe dat het was. Jongeren stuurden ook vaak een bericht om eens te polsen waar de bakfiets stond. Op Instagram werd er ook aandacht gegeven aan tussendoor berichten plaatsen dat pasten in Happy Mood visie. Zo werd de Instagram van Naima_hmp gebruikt om enerzijds jongeren te contacteren maar ook om boodschappen te delen en om jongeren hun mening te horen.

Zelf was er ook altijd een outreacher aanwezig op de online safe spaces van Press To Pause. Dat waren woensdagnamiddagen waar we het gesprek aangingen met experts rond een bepaald thema dat leefden in de Discord groep. Nadien werden ook sommige jongeren opgevolgd door de outreacher. Ook werden er online studie momenten georganiseerd op de Happy Mood Discord. Waar de outreacher steeds aanwezig was om raad te geven.

Er werden ook Happy Mood Monday's georganiseerd waar dat jongeren online konden ontspannen.

Zelf testten de outreachers ook platformen uit. Zoals Twitch, Bunch, Roblox om zelf natuurlijk mee te zijn. En een nieuw opkomende app waar online al veel over wordt gesproken. De app Genova. Een nieuwe app zoals Discord maar begint populairder te worden op platformen zoals TikTok. Voornamelijk omdat Discord een stempel heeft gekregen een app te zijn voor gamer, zou deze app populairder kunnen worden.

Er is een communicatiestrategie over hoe de jongeren te bereiken als outreacher. Door de uitwerking van een communicatiestrategie beschikken de outreachers over de nodige kennis en praktische tools om jongeren online te bereiken.

Momenteel is er geen algemene communicatiestrategie om jongeren online te bereiken. Elke jeugdwerker beslist momenteel zelf hoe hij communiceert met jongeren. Dat maakt het persoonlijk maar ook gevaarlijk. Er zijn verschillende zaken waar je rekening mee moet houden. - Worden chats bijgehouden voor bijvoorbeeld een dossier, worden de chats besproken op een teamvergadering,...?

In een poging om daar een rode lijn en algemeen kader in te scheppen is de conclusie dat het niet evident is om dat te uniformiseren. Er zijn heel wat verschillende jeugdwerkmethodologieën en verschillende doelgroepen dat een uniform online communicatiestrategie afhankelijk van de doelgroep bekeken moet worden.

We spreken ook over een OnLife (online leven = offline leven) waarbij de jongeren geen onderscheid maken tussen de digitale en fysieke wereld. Daar gaat de jeugdwerker een manier in moeten vinden om in connectie te kunnen blijven treden met de jongeren zonder de eigen grenzen te overschrijden. Want niet enkel de jongeren leven OnLife, ook steeds meer professionals delen heel wat van hun persoonlijk leven online. Een gesprek binnen elke organisatie (en met de verschillende outreacher) over de eigen grenzen is dan ook essentieel.

Er is een rapport over de bevindingen (valkuilen, problemen, uitdagingen en oplossingen) om online outreachend werk te kunnen doen.

Outreachen: Naar de mensen toegaan

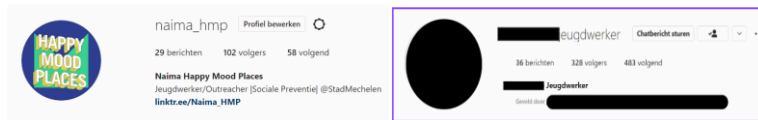
Online outreachend werken, een term die steeds meer draagvlak begint te krijgen. Zowel in Vlaanderen als internationaal. Tijdens de COVID-pandemie zijn we namelijk het contact met veel jongeren verloren. Als maatschappij hebben we ze massaal online gedreven (zowat alles wat leven was, was online). Jongeren vonden daardoor moeilijker aansluiting met de maatschappij. Anderen hebben op hun beurt dan weer een online leven opgebouwd. De lockdown had dus met andere woorden op veel jongeren een blijvend impact. Doordat ze “vast” zaten in hun huis, konden ze zich niet ontwikkelen op het vlak van fysieke sociale interacties. Dit terwijl het bouwen van sociale contacten een zeer belangrijke factor is op jongere leeftijd. Tijdens de lockdown lagen de prioriteiten ook op andere zaken, zoals zelfstudie. Daardoor was het moeilijker voor jongeren om hun kwetsbaarheden bespreekbaar te maken. Dat maakte dat er zaken onder de radar gebeurde, zoals bijvoorbeeld de lockdownfeestjes. Andere jongeren vonden dan weer ontspanning in kalmeerden middelen. Dit alles heeft dan ook ongetwijfeld een invloed gehad op jeugdwerk. Jeugdwerkers moesten zeer flexibel zijn, een voorbeeldfunctie opnemen en tegelijk sensibiliseren. Jeugdwerkers werden dan ook als het ware geduwd naar de online wereld. Voor sommigen een makkelijke opdracht voor anderen dan weer niet. Online outreachen is dan ook geen makkelijke opdracht. Binnen de leefwereld van jongeren raken online en offline dan ook steeds meer kan met elkaar verbonden. Je kan de twee niet meer van elkaar bekijken. We spreken dan meer van een OnLife, het online leven.

Valkuilen

Stranger Danger

We zeggen tegen jongeren dat ze moeten oppassen om met onbekende mensen te praten dat terwijl we zeggen dat ze online best wel praten met hulpverleners dat ze nog nooit hebben ontmoet. Het is daar dan ook enorm belangrijk om transparant naar de jongere te zijn en daar goed uit te leggen vanuit welke functie het contact vertrekt. Een deontologisch kader bij de organisaties waarbij de jeugdwerker actief is, is dan ook een sterke leidraad voor de veiligheid van de jongere én de jeugdwerker. Het feit dat je als jeugdwerker niet met je persoonlijke account maar met een werkaccount stuurt. Maakt het wel makkelijker. Binnen de Happy Mood Places werd er gebruik gemaakt van Naima_HMP, waarin de beschrijving zeer duidelijk staat geschreven dat de outreacher een jeugdwerker is voor de Preventiedienst. We raden dan ook zeer hard af om met persoonlijke account gesprekken te hebben met cliënten.

Alsook ze toe te voegen op persoonlijke accounts, indien ze bij jou op gesprekken komen. Jeugdwerkers moeten ook de ruimte krijgen om online gesprekken te voeren.

Ken je grenzen

De term Grooming² wordt de laatste jaren vaker in de mond genomen. Dit maakt van online outreachen wel een echt uitdaging. Zeker wanneer jongeren grenzen opzoeken. Want je bent en blijft de professionele volwassene in het verhaal met een jongere in het gesprek.

Dieverhouding waarbij de grenzen opgezocht worden is in de online wereld moeilijker dan in de offline wereld.

Usernames zijn voor privacy redenen geclassificeerd

Humor is altijd een goede response, want dit is vaak uittest gedrag. Maar dit is vooral waar je eigen grenzen liggen. Want ook online mag je je grenzen aangeven. Natuurlijk zorgen deze zaken ervoor dat je als jeugdwerker voorzichtig moet opereren. Je weet nooit wat er aan de andere kant van het scherm gebeurt. Zo kunnen (hopelijk) ouders meelezen terwijl je aan het chatten bent met een minderjarige jongere. Wat als ze de inhoud van het gesprek ongepast vinden? Daarom moeten er richtlijnen bestaan over hoe hier mee om te gaan. Jeugdwerker moeten hier in het beste geval training over krijgen. Jaarlijkse opleiding momenten waar je mee wordt genomen in de digitale wereld. Jeugdwerkers zelf ook online weerbaar maken.

Deel voelen van een groep is zeer belangrijk op deze leeftijd. Challenges zijn dan natuurlijk een grote deel van hun leefwereld. Het kan gaan van onschuldige dansjes tot de meer gevaarlijke trends. Denk maar aan de Coronachallenge³, Choke challenge, The blue whale,.... Als volwassen weet/ken je de gevaren en heb je de plicht om daar op te wijzen.

Groepsdruk kan op deze leeftijd kan echt een struggle zijn. Maar jongeren willen/moeten deel zijn van een groep en van een trend. Online is er een plekje voor iedereen. Je vindt er met 100% een groep met dezelfde interesses als jou. Dat maakt dan ook dat sommige hun redding vonden/vinden online. Een medium waar we in Vlaanderen op het vlak van jeugdwerk voor Corona nog niet mee vertrouwd waren. Er is veel aandacht voor radicalisering, zeer begrijpelijk. Maar het mag niet zijn dat radicaliserende groepen actiever zijn in de online wereld. Dat maakt dit nog een reden om meer in te zetten op online preventie. Geradicaliseerde groepen zijn veel mee met de online wereld, kijk maar naar de Discord groepen van rechts extremisten of de online strategie van het jihadistisch islamisme.

Hoe aanklappend is oke?

² Grooming is een proces waarbij een dader het vertrouwen wint van een ander met het doel deze persoon seksueel te misbruiken door aanranding, verkrachting, seksuele uitbuiting, het produceren van kinderporno, ontvoering of mensenhandel.

³ In de corona-challenge sporen jongeren elkaar aan om aan een wc-bril of deuklinken te likken.

Nog een probleem waar je vaak mee wordt geconfronteerd is dat jongeren je ghosten⁴. Niet zo fijn natuurlijk, wanneer je twee weken moet wachten op een antwoord. Zeker wanneer je een afspraak wilt maken en het laatste dat je had gehoord was dat het niet goed ging dat de persoon in kwestie op het randje van school moe was. Hoe ver mag je als jeugdwerker gaan om in contact te komen met een jongere. Mag je hen opzoeken op andere sociale media kanalen?

Met wie spreek je net?

Officieel ligt de leeftijdsgrens voor het maken van een account op platformen als TikTok, Snapchat en YouTube nog steeds op 13 jaar. En het Happy Mood project focussende zich dan ook op jongeren van 12-22 jaar. Dat is in de realiteit moeilijker om in de gaten te houden. Jongeren krijgen ook op veel jongere leeftijd een smartphone en zijn ook veel sneller vertrouwd met de online wereld. De grens van 13 jaar is om de kinderen te beschermen, terwijl dit in realiteit zeer anders verloopt. Kinderen vinden ook veel sneller de weg naar sociale media. Jongeren krijgen volgens onderzoek al op 8 jaar en 4 maanden een gsm. Dus je kan niet vermijden dat er kinderen aansluiten bij een online community. Als er dan online safe spaces georganiseerd worden voor online jongeren, dan kan ook iedereen aansluiten. Ook die kinderen. Ook als het thema over drugs of seks gaat. Jezelf bewust zijn van de deelnemers is dan ook een belangrijk controle element. Dit kan door de jongeren de camera te laten opzetten voor een visuele check of door ze iets te laten zeggen en af te gaan op de stem.

Om het voorbeeld te geven over het online organiseren van een safe space over Seksualiteit. Jeugdwerkers staan zelf niet te springen om zo'n thema's aan te halen puur voor de leeftijd. Ook weer hier moeten we jeugdwerkers context geven. En ze zelf ook weerbaar te maken. Dan komen we ook weer bij de afsprakenkader.

Ook moet er nagedacht worden over locatie. Wat als er een jongere vanuit de stad Oostende komt aansluiten in de digitale jeugdhuis in Mechelen. Mag die in traject bij een hulpverlener van Stad Mechelen of moeten we hem doorverwijzen naar iemand dichterbij. Wat wel een uitdaging is.

Jongeren moeten altijd de kans hebben om met iemand te praten waar hij zich goed bij voelt. Dan zou plaats geen probleem mogen zijn. Maar ook deze soort zaken hebben omkadering nodig. Bij de 1ste Safe Space waren er ook effectief jongeren aanwezig vanuit een andere gemeenten. Dat is natuurlijk de kracht van sociale media. Deze jongeren waren ook betrokken in de gesprekken. De beslissing werd toen genomen is dat het voor ons geen probleem was. Maar moesten er toen hulpvragen gekomen zijn dan liepen we wel het risico dat onze aanpak misschien geen effectief ging hebben. Moesten we jongeren doorverwijzen en kwamen ze niet opdagen dat is natuurlijk niet fijn.

Maar je kan natuurlijk ook gewoon een hulpverlener blijven die online bereikbaar blijft. Maar moeten we zo ver nadenken? Is het een probleem? Of denken we te regiogericht? Wat die problemen betreft, hebben kinderen en jongeren meer en betere aanspreekpunten nodig. Thema's als haatspraak, cyberpesten en sexting kaarten ze niet snel bij volwassenen aan. We moeten dus blijven zoeken naar manieren om hun een veilige context te bieden, waarin ze hun zorgen en twijfels rond mediagebruik op tafel kunnen leggen. Ook moeten we samen met

⁴ Ghosting, ook bekend als sudderen of icing, is een informele term die de praktijk beschrijft van het beëindigen van alle communicatie en contact met een andere persoon zonder enige duidelijke waarschuwing of rechtvaardiging en vervolgens alle pogingen om contact te maken of communicatie door die persoon te negeren.

hen reflecteren bij wie ze daarmee terecht kunnen. Dat kan zowel op school als thuis of in hun vrije tijd. Met volwassenen, maar ook met leeftijdsgenoten.

Online balans

Jeugdwerkers/Hulpverleners met een gsm, dat is een geschenk voor de jongeren. Voor de jeugdwerker is dat vaker een vergiftigd geschenk. Die constante bereikbaarheid heeft ook zo zijn limieten. Zo moeten er afspraken gemaakt worden rond het afsluiten van de GSM na de werkuren. Uiteraard afgestemd op de uren waarop jongeren ook effectief op de gsm kunnen zitten en niet op school moeten zitten. Jongeren moeten grenzen leren aanvaarden en ook voor jeugdwerkers zelf moet er een werk-privé-interface zijn.

GDPR

Een echte uitdaging om aan online outreachend werk te doen is dus balans vinden in je eigen werk. Online aanwezig zijn is niet te onderschatten. Elke keer als je iets posten moet het in je *aesthetic* zijn van je account, (Het moet dus passen bij je account.) Je hebt het gevoel dat jezelf ook altijd bereikbaar moet zijn. Dat je zelf dus altijd online moet zijn. Het evenwicht is soms wel moeilijk te vinden. Daarom is

Welkom bij #welkom-en-regels!

Dit is het begin van het #welkom-en-regels-kanaal.

[Kanaal bewerken](#)

15 april 2022

Naima (HMP) Mechelen 15-04-2022

The Rules: Ik zweer dat... Ik mezelf aan de regels houd die Discord oplegt aan zijn gebruikers. Je kan deze vinden op <https://discord.com/guidelines>.

Daarnaast houd je je ook aan onderstaande regels. Een poging om de regels te omzeilen zal resulteren in een waarschuwing of een verbanning, afhankelijk van de ernst van de regel die overtreden wordt.

- Yes, we care!**
We zijn hier om met elkaar in contact te gaan, hoe was onze dag? Hoe gaat het met ons, of als je graag een leuke TikTok wilt delen in groep. Of als je wat tips nodig hebt met die grote examens. Yes, we care here! Dit is een PLACE waar we er zijn voor elkaar en waar we luisteren!!
- Wees dus lief voor elkaar**
Er is een grens tussen grapjes maken en iemand kwetsen. Iemand aanvallen vanwege nationaliteit, religie, gaardheid, geslacht of identiteit is niet toegestaan en zal resulteren in een waarschuwing of een verbanning.
- Safety first**
Het verheerlijken of promoten van zelfmoord, zelfverwondend gedrag of eetstoornissen is niet toegestaan.
- Trigger warning**
Let op de triggers van anderen. Als iemand je vraagt om over een onderwerp te stoppen, luister dan. Daarnaast ben je ook zelf verantwoordelijk voor je eigen triggers, wat kan betekenen dat je je soms misschien beter preventief uit een situatie verwijdt. (overstreept)
- See something, say something**
Meld verontrustend gedrag van andere leden. Boodschappen of gedragingen, zowel binnen de server als in privé-berichten, die als ongepast worden ervaren, mag je steeds bij Happy Mood team melden.
- Moderators will moderate**
Beslissingen genomen door een moderator finaal en worden niet in de server tegengesproken. Indien er een discussie over zo'n beslissing ontstaat, is het ten volste het recht van de moderator om ook hierin berichten te verwijderen en leden te muten.
- This aint a reclameblok**
Elke vorm van ongerichte reclame is niet toegestaan. Hieronder verstaan we reclame maken voor Discord-servers en andere vormen van media die geen inhoudelijke meerwaarde hebben tot de algemene sfeer van de Discord of gesprek.
- Het posten van overeenkomsten is alleen toegestaan mits toestemming van het happy mood team.** Het onverantwoord gebruik van serverbrede berichten zal leiden tot een onmiddellijke ban. Daarnaast is er ook een strenge spampreventie: 3x hetzelfde bericht posten zorgt voor een automatische server mute (overstreept)

! Deze server werd opgezet vanuit Stad Mechelen en wanneer je de Happy Mood Places Server joint geef je ook toestemming om je gegevens geanonimiseerd te verwerken voor toekomstige data onderzoek vanuit Stad Mechelen. ! (overstreept)

het wel echt moeilijk om op je eentje een jeugdhuis uit te bouwen. Net zoals bij een offline huis heb je eigenlijk een team nodig waar je duidelijk afspraken mee moet kunnen maken. Om zo continuïteit te garanderen? Een huis is ook niet op 1 dag gebouwd. Daarom is het zeer belangrijk dat je op voorhand goede afspraken maakt en zo goed als je kan rekening houdt met alle zaken. Om een voorbeeld aan te halen bijvoorbeeld op de Press To Pause Discord werd er om middernacht door een bot account gespamd. Maar doordat ik de juiste machtigingen blijkbaar nog niet had kon ik niks doen aan het probleem. Maar natuurlijk is het niet te bedoeling dat een jeugdwerker haar om middernacht druk moet maken over een Discord pagina. Het is ook niet de bedoeling dat jongeren jou zelf sturen na 21 uur 's avonds dat zijn regels dat je duidelijk moet laten weten. Dus regels dat vanaf het begin duidelijk zijn, is dan ook de oplossing.

Wat met problematische apps?

Er zijn sommige apps die vanuit de veiligheidsdiensten extra in de gaten gehouden worden. Platformen als 4chan (4plebs), Telegram, Reddit zijn vaak in scope van zowel recruteerders als verspreiders van een bepaalde ideologie. Het is ook om die redenen dat die kanalen steeds meer gemonitord worden. Hoe zit het met de jeugdwerker die op dat moment daar ook in vertoeft en meegenomen wordt in de risico-analyse. Op een pleintje doet de politie een soortgelijke analyse, maar daar is het duidelijk wie de jeugdwerker is en wie niet. Online is dat onderscheid moeilijker te maken door het gebrek aan omkader, communicatie en visuele check-ups.

2.1.3 Peer-supporters

Er is een poule van minstens 6 jongeren die zich vrijwillig inzetten als peer-supporters

Er is een poule van 10 jongeren die ook mee ingezet zijn geweest binnen het Happy Mood Places verhaal. Vooral in het offline gedeelte waren ze zeer aanspreekbaar en hebben ze tijdens April tot eind september zich ingezet op verschillende pleintjes in Mechelen. Deze jongeren gaan ook nog verder ingezet worden.

De peer-supporters krijgen vormingen rond psycho-sociaal welzijn. Deze peer supporters hebben allemaal minstens 1 vorming gevolgd en na de vorming beschikken deze jongeren over de vaardigheden om hun peers te helpen/begeleiden in het uiten van gevoelens

De jongeren hebben weerbaarheidstrainingen gekregen en een opleiding rond online aanwezigheid.

2.1.4 Partnerships

Er wordt een projectwerkgroep samengesteld met professionals uit verschillende sectoren (eerstelijnszone, jeugdhulpverlening, preventiedienst, vrijwillig welzijnswerk, sociaal beleid). Door de actieve deelname wordt het project als een meerwaarde in het werkveld wordt beschouwd.

We hebben een projectwerkgroep opgestart met verschillende profielen. Zowel leidinggevend als veldwerkers. Deze bestond uit medewerkers van de jeugddienst, Marketing en communicatiedienst Mechelen, Overkop Mechelen, de dienst Sociale preventie, projectmedewerker Happy Mood Places, outreacher verslavingen en Buurtsport.

3 OVERZICHT VAN DE UITVOERING VAN HET PROJECT

(Geef een overzicht van de verschillende stappen van het verloop van het project.)

Met opmerkingen [EKN4]: Goede samenwerking met de grote broers dat zeker wordt verder gezet.

3.1 RESULTATEN VAN HET PROJECT

(Welke meetbare resultaten streefde u na? In hoeverre werden ze bereikt? Geef eventueel de redenen op waarom de resultaten niet of slechts gedeeltelijk zijn behaald.)

De KPI's werden behandeld in het bovenstaande punt met de opmerking of ze behaald zijn of niet.

Samenvatting:

Er is een mobiele happy place-box met alle nodige materiaal om op vindplaatsen te gaan staan.	Behaald
Er vinden minstens 30 happy place momenten plaats op vier verschillende scholen.	Niet behaald door coronamatregelen
Er vinden minstens 30 happy place momenten (buiten schooltijd) plaats op jeugdwerkingen.	Behaald
Er zijn elke week minstens 3 happy place momenten in de vrije tijd en in wisselende wijken.	Behaald mits aanpassingen door slecht weer.
Er zijn minstens 1000 contactmomenten met jongeren in de publieke plaatsen.	Behaald
Er is een rapport waardoor onze outreachers weten waar ze jongeren online kunnen vinden.	Behaald
De outreachers zijn 25% van hun tijd actief bezig met online outreachend werk.	Behaald
Er is een rapport over de bevindingen (valkuilen, problemen, uitdagingen en oplossingen) om online outreachend werk te kunnen doen.	Behaald
Er is een poule van minstens 6 jongeren die zich vrijwillig inzetten als peer-supporters	Behaald
De peer-supporters krijgen vormingen rond psycho-sociaal welzijn. Deze peer supporters hebben allemaal minstens 1 vorming gevolgd en na de vorming beschikken deze jongeren over de vaardigheden om hun peers te helpen/begeleiden in het uiten van gevoelens	Behaald
Er wordt een projectwerkgroep samengesteld met professionals uit verschillende sectoren (eerstelijnszone, jeugdhulpverlening, preventiedienst, vrijwillig welzijnswerk, sociaal beleid). Door de actieve deelname wordt het project als een meerwaarde in het werkveld wordt beschouwd.	Behaald

3.2 LEERPUNTEN VAN HET PROJECT

(Wat waren de leerpunten van het project? Waar zaten de knelpunten?)

Stranger Danger

We zeggen tegen jongeren dat ze moeten oppassen om met onbekende mensen te praten dat terwijl we zeggen dat ze online best wel praten met hulpverleners dat ze nog nooit hebben ontmoet. Het is daar dan ook enorm belangrijk om transparant naar de jongere te zijn en daar goed uit te leggen vanuit welke functie het contact vertrekt. Een deontologisch kader bij de organisaties waarbij de jeugdwerker actief is, is dan ook een sterke leidraad voor de veiligheid van de jongere én de jeugdwerker. Het feit dat je als jeugdwerker niet met je persoonlijke account maar met een werkaccount stuurt. Maakt het wel makkelijker. Binnen de Happy Mood Places werd er gebruik gemaakt van Naima_HMP, waarin de beschrijving zeer duidelijk staat geschreven dat de outreacher een jeugdwerker is voor de Preventiedienst. We raden dan ook zeer hard af om met persoonlijke account gesprekken te hebben met cliënten. Alsook ze toe te voegen op persoonlijke accounts, indien ze bij jou op gesprekken komen. Jeugdwerkers moeten ook de ruimte krijgen om online gesprekken te voeren.

Met opmerkingen [EKN5]: Rapport over de bevindingen

Ken je grenzen

De term Grooming wordt de laatste jaren vaker in de mond genomen. Dit maakt van online outreachen wel een echt uitdaging. Zeker wanneer jongeren grenzen opzoeken. Want je bent en blijft de professionele volwassene in het verhaal met een jongere in het gesprek. Dieverhouding waarbij de grenzen opgezocht worden is in de online wereld moeilijker dan in de offline wereld.

Humor is altijd een goede response, want dit is vaak uittestend gedrag. Maar dit is vooral waar je eigen grenzen liggen. Want ook online mag je je grenzen aangeven. Natuurlijk zorgen deze zaken ervoor dat je als jeugdwerker voorzichtig moet opereren. Je weet nooit wat er aan de andere kant van het scherm gebeurt. Zo kunnen (hopelijk) ouders meelesen terwijl je aan het chatten bent met een minderjarige jongere. Wat als ze de inhoud van het gesprek ongepast vinden? Daarom moeten er richtlijnen bestaan over hoe hier mee om te gaan. Jeugdwerker moeten hier in het beste geval training over krijgen. Jaarlijkse opleiding momenten waar je mee wordt genomen in de digitale wereld. Jeugdwerkers zelf ook online weerbaar maken.

Deel voelen van een groep is zeer belangrijk op deze leeftijd. Challenges zijn dan natuurlijk een grote deel van hun leefwereld. Het kan gaan van onschuldige dansjes tot de meer gevaarlijke trends. Denk maar aan de Coronachallenge, Choke challenge, The blue whale,.... Als volwassen weet/ken je de gevaren en heb je de plicht om daar op te wijzen.

Groepsdruk kan op deze leeftijd kan echt een struggle zijn. Maar jongeren willen/moeten deel zijn van een groep en van een trend. Online is er een plekje voor iedereen. Je vindt er met 100% een groep met dezelfde interesses als jou. Dat maakt dan ook dat sommige hun redding vonden/vinden online. Een medium waar we in Vlaanderen op het vlak van jeugdwerk voor Corona nog niet mee vertrouwd waren. Er is veel aandacht voor radicalisering, zeer begrijpelijk. Maar het mag niet zijn dat radicaliserende groepen actiever zijn in de online wereld. Dat maakt dit nog een reden om meer in te zetten op online preventie. Geradicaliseerde groepen zijn veel mee met de online wereld, kijk maar naar de Discord groepen van rechts extremisten of de online strategie van het jihadistisch islamisme.

Hoe aanklampend is oke?

Nog een probleem waar je vaak mee wordt geconfronteerd is dat jongeren je ghosten. Niet zo fijn natuurlijk, wanneer je twee weken moet wachten op een antwoord. Zeker wanneer je een afspraak wilt maken en het laatste dat je had gehoord was dat het niet goed ging dat de persoon in kwestie op het randje van school moe was. Hoe ver mag je als jeugdwerker gaan om in contact te komen met een jongere. Mag je hen opzoeken op andere sociale media kanalen?

Met wie spreek je net?

Officieel ligt de leeftijdsgrens voor het maken van een account op platformen als TikTok, Snapchat en YouTube nog steeds op 13 jaar. En het Happy Mood project focussende zich dan ook op jongeren van 12-22 jaar. Dat is in de realiteit moeilijker om in de gaten te houden. Jongeren krijgen ook op veel jongere leeftijd een smartphone en zijn ook veel sneller vertrouwd met de online wereld. De grens van 13 jaar is om de kinderen te beschermen, terwijl dit in realiteit zeer anders verloopt. Kinderen vinden ook veel sneller de weg naar sociale media. Jongeren krijgen volgens onderzoek al op 8 jaar en 4 maanden een gsm. Dus je kan niet vermijden dat er kinderen aansluiten bij een online community. Als er dan online safe spaces georganiseerd worden voor online jongeren, dan kan ook iedereen aansluiten. Ook die kinderen. Ook als het thema over drugs of seks gaat. Jezelf bewust zijn van de deelnemers is dan ook een belangrijk controle element. Dit kan door de jongeren de camera te laten opzetten voor een visuele check of door ze iets te laten zeggen en af te gaan op de stem.

Om het voorbeeld te geven over het online organiseren van een safe space over Seksualiteit. Jeugdwerkers staan zelf niet te springen om zo'n thema's aan te halen puur voor de leeftijd. Ook weer hier moeten we jeugdwerkers context geven. En ze zelf ook weerbaar te maken. Dan komen we ook weer bij de afsprakenkader.

Ook moet er nagedacht worden over locatie. Wat als er een jongere vanuit de stad Oostende komt aansluiten in de digitale jeugdhuis in Mechelen. Mag die in traject bij een hulpverlener van Stad Mechelen of moeten we hem doorverwijzen naar iemand dichterbij. Wat wel een uitdaging is.

Jongeren moeten altijd de kans hebben om met iemand te praten waar hij zich goed bij voelt. Dan zou plaats geen probleem mogen zijn. Maar ook deze soort zaken hebben omkadering nodig. Bij de 1ste Safe Space waren er ook effectief jongeren aanwezig vanuit een andere gemeenten. Dat is natuurlijk de kracht van sociale media. Deze jongeren waren ook betrokken in de gesprekken. De beslissing werd toen genomen is dat het voor ons geen probleem was. Maar moesten er toen hulpvragen gekomen zijn dan liepen we wel het risico dat onze aanpak misschien geen effectief ging hebben. Moesten we jongeren doorverwijzen en kwamen ze niet opdagen dat is natuurlijk niet fijn.

Maar je kan natuurlijk ook gewoon een hulpverlener blijven die online bereikbaar blijft. Maar moeten we zo ver nadenken? Is het een probleem? Of denken we te regiogericht? Wat die problemen betreft, hebben kinderen en jongeren meer en betere aanspreekpunten nodig. Thema's als haatspraak, cyberpesten en sexting kaarten ze niet snel bij volwassenen aan. We moeten dus blijven zoeken naar manieren om hun een veilige context te bieden, waarin ze hun zorgen en twijfels rond mediagebruik op tafel kunnen leggen. Ook moeten we samen met hen reflecteren bij wie ze daarmee terecht kunnen. Dat kan zowel op school als thuis of in hun vrije tijd. Met volwassenen, maar ook met leeftijdsgenoten.

Online balans

Jeugdwerkers/Hulpverleners met een gsm, dat is een geschenk voor de jongeren. Voor de jeugdwerker is dat vaker een vergiftigd geschenk. Die constante bereikbaarheid heeft ook zo zijn limieten. Zo moeten er afspraken gemaakt worden rond het afsluiten van de GSM na de werkuren. Uiteraard afgestemd op de uren waarop jongeren ook effectief op de gsm kunnen zitten en niet op school moeten zitten. Jongeren moeten grenzen leren aanvaarden en ook voor jeugdwerkers zelf moet er een werk-privé-interface zijn.

GDPR

Een echte uitdaging om aan online outreachend werk te doen is dus balans vinden in je eigen werk. Online aanwezig zijn is niet te onderschatten. Elke keer als je iets posten moet het in je aesthetisch zijn van je account, (Het moet dus passen bij je account.) Je hebt het gevoel dat jezelf ook altijd bereikbaar moet zijn. Dat je zelf dus altijd online moet zijn. Het evenwicht is soms wel moeilijk te vinden. Daarom is het wel echt moeilijk om op je eentje een jeugdhuis uit te bouwen. Net zoals bij een offline huis heb je eigenlijk een team nodig waar je duidelijk afspraken mee moet kunnen maken. Om zo continuïteit te garanderen? Een huis is ook niet op 1 dag gebouwd. Daarom is het zeer belangrijk dat je op voorhand goede afspraken maakt en zo goed als je kan rekening houdt met alle zaken. Om een voorbeeld aan te halen bijvoorbeeld op de Press To Pause Discord werd er om middernacht door een bot account gespamd. Maar doordat ik de juiste machtigingen blijkbaar nog niet had kon ik niks doen aan het probleem. Maar natuurlijk is het niet de bedoeling dat een jeugdwerker haar om middernacht druk moet maken over een Discord pagina. Het is ook niet de bedoeling dat jongeren jou zelf sturen na 21 uur 's avonds dat zijn regels dat je duidelijk moet laten weten. Dus regels dat vanaf het begin duidelijk zijn, is dan ook de oplossing.

Wat met problematische apps?

Er zijn sommige apps die vanuit de veiligheidsdiensten extra in de gaten gehouden worden. Platformen als 4chan (4plebs), Telegram, Reddit zijn vaak in scope van zowel recruteerders als verspreiders van een bepaalde ideologie. Het is ook om die redenen dat die kanalen steeds meer gemonitord worden. Hoe zit het met de jeugdwerker die op dat moment daar ook in vertoeft en meegenomen wordt in de risico-analyse. Op een pleintje doet de politie een soortgelijke analyse, maar daar is het duidelijk wie de jeugdwerker is en wie niet. Online is dat onderscheid moeilijker te maken door het gebrek aan omkader, communicatie en visuele check-ups.